

Szlaki rowerowe okolic Skarżyska-Kamiennej

niebieski „Śladami Zabytków Techniki Doliny Kamiennej” : Skarżysko-Kamienna – Wąchock – Starachowice – Brody – Kalków-Godów – Nietulisko – Kunów – Chmielów – Ostrowiec Świętokrzyski - 81,5 km

0,0 km

Skarżysko Kamienna (dworzec PKP)

Muzeum „Orła Białego” – zlokalizowane na obszarze ciekawej, o długich tradycjach przemysłowych, dzielnicy Rejów w zabytkowym budynku zawiadowcy huty „Rejów”. Wewnątrz mieści się ekspozycja dotycząca Wojska Polskiego do 1939 r., martyrologii mieszkańców Skarżyska i okolic oraz ruchu oporu. Oprócz tego na powierzchni 2 ha ekspozycji plenerowej zgromadzono wiele rodzajów i typów ciężkiego sprzętu bojowego (działa, wyrzutnie raketowe, czołgi, wozy pancerne, śmigłowce, myśliwce bombardujące, a także pełnomorski kuter torpedowy i wiele innych).

17,0 km

Wąchock - najcenniejszym zabytkiem miasta jest zespół klasztorny cystersów, sprowadzonych w 1179 r. z Morimond (Francja). W prawie pierwotnej formie (I poł. XII w.) dotrwały do dzisiaj romańskie wnętrza kapitułarza, karceru, fraterni i refektarza. Tu także złożono prochy bohaterskiego dowódcy Zgrupowań Partyzanckich AK – Jana Piwnika „Ponurego”. W muzeum Cystersów zgromadzono m.in. cenne pamiątki po zasłużonych Polakach i różne eksponaty z okresu walk o wyzwolenie Polski spod zaborów (1795-1918) i okupacji (1939-1945).

25,0 km

Starachowice - miasto powiatowe w województwie świętokrzyskim, 50 km od Kielc. Ośrodek przemysłowy w Zagłębiu Staropolskim, na Przedgórzu Ilżeckim nad Kamienną, gdzie na obszarze obecnego miasta od czasów rzymskich wytapiano żelazo z miejscowych rud.

Wielki Piec w Muzeum Przyrody i Techniki – w roku 1789 z inicjatywy Aleksandra Rutkiewicza – opata cystersów wąchockich, wybudowano wielki piec na węgiel drzewny i od tego czasu datuje się rozwój hutnictwa w Starachowicach. Działalność zakładu została zatrzymana 19 marca 1968 r. i dziś stanowi obiekt muzealny. W roku 1992 wielki piec został wpisany na Światową Listę Dziedzictwa Przemysłowego. Obecnie na terenie ponad 8 ha podziwiać można historyczny układ przestrzenny zakładu, urządzenia hydrotechniczne, architekturę przemysłową, oraz wspomniany wielki piec z urządzeniami towarzyszącymi Muzeum Przyrody i Techniki „Ekomuzeum” im. Jana Pazdura

Kościół p.w. św. Trójcy – świątynia zlokalizowana na skarpie, której zabytkowa część pochodzi z 1681 r. Wewnątrz na uwagę zasługuje obraz św. Trójcy w nawie głównej; barokowy ołtarz główny przeniesiony tu z klasztoru benedyktyńców na św. Krzyżu.

Muzeum Regionalne PTTK – posiada zbiory prezentujące najstarsze ślady osadnictwa i przemysłu nad rzeką Kamienną oraz unikalną kolekcję numizmatyczną.

33,0 km

Michałów

- 44,0 km** **Brody**– znajduje się tu zalew na rzece Kamiennej – pow. 260 ha. (wypożyczalnia sprzętu wodnego). W konstrukcję tamy wzniesionej w 1963 r. wbudowano zabytkowy kamienny przepust z 1840 r.)
- 53,0 km** **Kałków Godów** – w zespole Sanktuarium Maryjnego zajmującego powierzchnię 9 ha znajdują się: dwupoziomowy kościół ze słynącym łaskami obrazem Matki Bożej, kamienne stacje Drogi Krzyżowej z wysokością na 33 m Golgota, Droga Betlejemka, ruchoma Panorama Świętokrzyska, Dom Jana Pawła II.
- 58,0 km** **Doły Biskupie** - XIX-wieczna fabryka tektury w skład tego zakładu wchodzi: zespół zabudowań fabrycznych, nieco sfatygowana zaporą i zalewem z 1840 r., kompleks budynków administracyjno-mieszkalnych oraz domu osiedla robotniczego. Same Doły Biskupie są jedną z ważniejszych osad na mapie zabytków techniki, a istniejący tu zakład został zamknięty dopiero około 10 lat temu. Warto również zwrócić uwagę na piękną okolicę (lessowe wąwozy i urokliwa dolina rzeki Świśliny) oraz liczne odkrytki dawnych kamieniołomów, które uznane zostały za pomniki przyrody i są dużą atrakcją krajobrazową.
- 62,0 km** **Nietulisko Fabryczne** – w miejscowości tej znajdowało się ostatnie ogniwo „Kombinatu Kamiennej”, tj. ciągu zakładów nad Kamienną, produkujących wyroby z żelaza, począwszy od topienia rudy. Do tej pory zachowały się monumentalne **ruiny** (o założeniu klasycystyczno-palacowym) **walcowani** z lat 1834-35, budynki osiedla mieszkaniowego, budynek administracyjny, część ogrodzenia, przepusty, most na kanale roboczym i resztki śluzy na Świślinie z ustawionymi parami monolitowych półkolumn dorynckich.
- 67,0 km** **Kunów**
- 81,5 km** **Ostrowiec Świętokrzyskiego** - w Ostrowcu Świętokrzyskim na samą uwagę zasługuje historyczny układ urbanistyczny śródmieścia, który tworzy rynek i sieć ulic biorących początek z jego naroży. Całość stanowi typowy przykład lokalizacji miasta a końca XVI w. **Kościół św. Michała Archanioła** – pochodzący z początku XVII w., który w dwudziestolecie międzywojennym został rozbudowany i przebudowany według projektu Stefana Szyllera w stylu neobarokowym. Pozostałości cmentarza żydowskiego – kirkut ten był czynny od lat 30. XVIII w. do końca II wojny światowej. Zgromadzone w lapidarium ocalałe po wojnie macewy, ze złożoną symboliką religijną, są przykładem dobrej, artystycznej kamieniarki. **Pałac Wielopolskich** – pochodzi z II poł. XIX w. i reprezentuje styl klasycystyczny. Obiekt ten usytuowany jest w zabytkowym parku, prawdopodobnie z XVIII w. Obecnie mieści się w nim siedziba **Muzeum Historyczno – Archeologicznego**, gdzie wśród zbiorów na szczególną uwagę zasługuje wystawa ceramiki ćmielowskiej. Najstarsze z prezentowanych tu wyrobów pochodzą z I poł. XIX w.

**czarny łącznikowy : Skarżysko Kamienna – zalew Rejów – Suchedniów
Północny – Wierzbka - Mostki – 25,2 km**

Połączenie szlaków "Śladami zabytków techniki Doliny Kamiennej" i "Wokół Starachowic"
Prowadzi częściowo przez teren Sieradowickiego Parku Krajobrazowego.
Na trasie szlaku 3 ładne zbiorniki wodne.

- 0,0 km** **Skarżysko Zachodnie** - przystanek PKP, jedziemy w kierunku Rejowa
- 2,0 km** po lewej zalew, po prawej w dole ruiny huty
- 2,1 km** **Muzeum Orła Białego** z bogatą ekspozycją poświęconą historii oręża polskiego oraz martyrologii mieszkańców miasta i okolic. Na wystawie w plenerze zgromadzono wiele rodzajów i typów ciężkiego sprzętu wojskowego. Zobaczyć można m.in. pełnomorski kuter torpedowy, myśliwce MiG-21 i Su-7 oraz samolot transportowy Il-16.
- 5,2 km** **Suchedniów Płn.** - przejazd kolejowy
- 8,4 km** zalew i tama w Suchedniowie
- 11,8 km** koniec Suchedniowa
- 13,2 km** **Wierzbka**, wjeżdżamy do lasu,
- 19,1 km** skrzyżowanie, zakręt w lewo, połączenie ze szlakiem rowerowym czerwonym „Wokół Starachowic”
- 22,9 km** po lewej widać zalew w Mostkach
- 24,7 km** na skrzyżowaniu dróg leśnych w lewo w kierunku Mostek
- 25,2 km** **dworek w Mostkach** - koniec szlaku
- Mostki** – w miejscowości tej w 1759 r. zbudowano wielki piec, z którego do dziś pozostał oprócz grobli i upustu, budynek administracyjny z XIX wieku, zbudowany na wzór dworku szlacheckiego (obecnie Wiejski Dom Kultury)